

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

PS-I.9451.1.2024.MM

**REALIZACJA PROGRAMÓW
KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB
STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM
W OKRESIE 01.01.2023 – 31.12.2023 R.**

**MONITOROWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE
NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO**

**art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy
domowej**

**działanie 1.1.3. Krajowego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie na rok 2023**

Zatwierdziła:
Ewa Feszler

**Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej**

Opracowała:

Monika Maliszewska

główny specjalista

Wydział Polityki Społecznej, Oddział do Spraw Rodziny
Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku

Akceptowała:

Idalia Wszyńska

Kierownik Oddziału do Spraw Rodziny

Wydziału Polityki Społecznej,

Wojewódzki Koordynator Realizacji RPPPD

Białystok, 28 lutego 2024 r.

Art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm.) oraz działanie 1.1.3. w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (M. P. z 2022 r., poz. 1259, ze zm.)¹ nakładają na Wojewodę Podlaskiego obowiązek monitorowania zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto, zgodnie z § 20 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. poz. 1165) wojewoda dokonuje w szczególności ewaluacji, kontroli, wspomagania i monitorowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez jednostki.

W związku z powyższym, pismem z dnia 12.01.2024 r. znak: PS-I.9451.1.2024.MM zobowiązano wszystkie miejskie ośrodki pomocy rodzinie/ pomocy społecznej/ powiatowe centra pomocy rodzinie woj. podlaskiego (17 jednostek) do złożenia w Centralnej Aplikacji Statystycznej sprawozdania jednorazowego o symbolu „PRZEMOC/K-E I-XII 2023/9451.1.2024”, z realizacji w okresie I-XII 2023 r. programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, wg stanu na dzień 31.12.2023 r., w tym m.in:

- liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych w 2023 r., w tym liczba osób skazanych przez sąd, wobec których został orzeczony obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba orzeczeń sądu z nałożonym na skazanego obowiązkiem uczestnictwa w oddziaływaniach, które wpłynęły do podmiotu realizującego program,
- liczba osób uczestniczących w ww. oddziaływaniach,
- liczba osób, które ukończyły program w 2023.

Odpowiedzi udzieliły wszystkie jednostki objęte sprawozdaniem.

Z przekazanych danych wynika, że w **2023 r.** w woj. podlaskim **11 powiatów realizowało ww. programy** (m. Białystok, m. Łomża, m. Suwałki, powiaty: białostocki, bielski, hajnowski, kolneński, łomżyński, moniecki, sokólski, suwalski). **Powiaty: augustowski, grajewski, sejneński, siemiatycki, wysokomazowiecki, zambrowski nie realizowały w 2023 r. programów korekcyjno-edukacyjnych.** Do udziału w programach przystąpiło łącznie w 2023 r. 231 osób (w tym 51 kobiet) – z tego 198 osób dobrowolnie (w tym w stosunku do 174 osób toczyła się procedura „Niebieskie Karty”). Realizowano łącznie 19 edycji (16 edycji w warunkach wolnościowych, 3 w jednostkach penitencjarnych).

Liczba osób skazanych przez sąd, wobec których został orzeczony obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych wyniosła 33. Do podmiotów realizujących oddziaływanie wpłynęło 19 orzeczeń sądu z nałożonym na skazanego obowiązkiem uczestnictwa w programie, z czego w 14 przypadkach sąd wskazał konkretny podmiot realizujący programy korekcyjno-edukacyjne).

Ogółem 185 osób (w tym 41 kobiet) ukończyło program korekcyjno-edukacyjny.

Realizacja zadań powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – w tym opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - jest przedmiotem kontroli przeprowadzanych przez Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku. W 2023 r. dokonano 3 kontroli kompleksowych w zakresie oceny realizacji zadań powiatu związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Inspektorzy odrębnie oceniali realizację zadań własnych wynikających z ustawy oraz realizację zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, tj. opracowanie i realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

¹ aktualnie – Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M. P. z 2023 r., poz. 1232; działanie)

Wykonanie zadań własnych oceniono w następujący sposób: pozytywnie – 1 powiat, pozytywnie z uchybieniami – 1 powiat, pozytywnie z nieprawidłowościami – 1 powiat. Wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej oceniono pozytywnie w 1 powiecie, pozytywnie z uchybieniami – 1 powiat, pozytywnie z nieprawidłowościami – 1 powiat.

Podsumowanie informacji przekazanych przez realizatorów

Na podstawie analizy sprawozdań przesyłanych przez jednostki po zakończeniu każdej edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dokonano podsumowania działań podejmowanych w 2023 roku.

1. Rekrutacja uczestników oddziaływań

Rekrutacja do programu odbywała się przy współpracy z członkami zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych, dzielnicowymi, sądami. Przyjmowano również dobrowolne zgłoszenia uczestników.

2. Czas trwania programów

Programy realizowane były przez okres od 1 do 3 m-cy, w formie zajęć indywidualnych z jednym sprawcą, trwały od 1 h do 10 h zegarowych/dydaktycznych (z każdym uczestnikiem) oraz grupowych (od 6 do 15 spotkań).

3. Model pracy, formy, metody oddziaływań

Realizowane programy w dużej mierze opierały się na metodzie stosowanej w terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach (TSR), wykorzystywano techniki pracy właściwe dla Treningu Zastępowania Agresji (TZA) oraz elementy programu The Duluth Model. Stosowano metody pracy takie jak m.in.: „burze mózgów”, miniwykłady, dyskusje tematyczne, informacje zwrotne, praca z ankietą, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, zdania domowe i ich analiza, elementy TZA i komunikacji, praca w podgrupach.

4. Sposób ewaluacji programu oraz jej wyniki

Dokonując oceny dotyczącej realizacji programów, osiągniętych efektów, wyników uzyskanych w toku ewaluacji, realizatorzy programów wskazywali, iż u uczestników nastąpiło m.in.:

- zwiększenie świadomości rozumienia zjawiska przemocy, uznania faktu stosowania przemocy a co za tym idzie powstrzymanie się przed dalszym stosowaniem przemocy,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa w rodzinie,
- nabycie nowych umiejętności wychowawczych i prospołecznych,
- wzrost samoświadomości, poczucia wartości i poziomu odpowiedzialności za popełnione czyny,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.

5. Finansowanie programu

Środki finansowe przekazane na realizację zadania zostały wydatkowane na wynagrodzenia specjalistów prowadzących program oraz szkolenia i superwizje ww. osób, materiały biurowe/ dydaktyczne, wynajem sali, zakup art. żywnościowych, środki higieny/dezynfekcji i inne np. bilety.

Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w okresie I-XII 2023 r. w woj. podlaskim

Liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych w okresie I-XII 2023 r. (zarówno w warunkach wolnościowych jak i w jednostkach penitencjarnych)		19	
Liczba edycji w warunkach wolnościowych		16	
Liczba edycji w warunkach penitencjarnych		3	
Liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych w okresie I-XII 2023 r., w tym:	ogółem	231	
	kobiety	51	
	mężczyźni	180	
	dobrowolnie przystąpiły do programu	198	
	w tym wobec ilu toczyła się procedura NK	174	
	skazanych przez sąd, wobec których został orzeczony obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, w tym:	ogółem	33
		skazanych przez sąd właściwy ze względu na miejsce zamieszkania sprawcy	33
		skazanych przez inny sąd	0
		proszę wpisać siedzibę sądu	-
		zamieszkałych w powiecie, w którym realizowany jest program	26
zamieszkałych poza powiatem, w którym realizowany jest program	7		
Liczba orzeczeń sądu z nałożonym na skazanego obowiązkiem uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, które wpłynęły do podmiotu realizującego programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, gdzie:	ogółem	19	
	sąd wskazał konkretny podmiot realizujący programy korekcyjno-edukacyjne	14	
	sąd nie wskazał podmiotu realizującego programy korekcyjno-edukacyjne	5	
Liczba osób skazanych przez sąd, osadzonych w jednostkach penitencjarnych, uczestniczących w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, w:	zakładach karnych	0	
	aresztach śledczych	27	
Proszę podać nazwę jednostki penitencjarnej, w której realizowany był program		AŚ w Białymstoku, AŚ w Suwałkach	
Liczba osób, które ukończyły program w okresie I-XII 2023	ogółem	185	
	kobiety	41	
	mężczyźni	144	

Wykorzystanie dotacji w 2023 r.

LP.	Powiat	85205 §2110			
		Programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy domowej			
		Plan dotacji na 2023 rok w zł	Kwota dotacji otrzymanej w 2023 r. w zł	Wysokość dotacji wykorzystanej w 2023r. w zł	Kwota do zwrotu w zł
1	białostocki	13 500,00	10 800,00	10 799,98	0,02
2	m. Białystok	38 700,00	36 900,00	35 993,27	906,73
3	bielski	13 500,00	13 500,00	9 900,00	3 600,00
4	grajewski	4 500,00	0,00	0,00	0,00
5	hajnowski	13 500,00	13 500,00	5 400,00	8 100,00
6	kolneński	13 400,00	4 500,00	4 400,00	100,00
7	m. Łomża	27 000,00	27 000,00	26 934,81	65,19
8	łomżyński	13 500,00	13 500,00	13 490,00	10,00
9	moniecki	18 900,00	18 000,00	17 998,60	1,40
10	sokólski	13 500,00	13 500,00	13 488,27	11,73
11	suwalski	40 500,00	36 900,00	36 900,00	0,00
12	m. Suwałki	27 000,00	27 000,00	26 957,78	42,22
13	wysokomazowiecki	4 500,00	0,00	0,00	0,00
14	zambrowski	13 500,00	0,00	0,00	0,00
-	X	255 500,00	215 100,00	202 262,71	12 837,29